

ІМІДЖЕВИЙ ТА ЛІДЕРСЬКИЙ ПІДХІД ЩОДО ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА

Бабенко І. В.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка
irinkakimi817@gmail.com*

Нинішні умови глобального ринку карколомно й різко змінюють підходи до змісту формування управлінських відносин у всіх сферах життя соціуму, а по-перше – в педагогічній, котра має йти попереду решти. При тому, з одного боку, розвиток все зростаючої конкуренції у ній на тлі загальноринкових відносин надає різкий поштовх до розширення різноманітності ринку педагогічних послуг, а з іншого – він же вимагає від сучасного менеджера перманентного вдосконалення не лише тактичної, але й стратегічної складової його особистісної управлінської діяльності, зорієнтованої не тільки на творче, а й на креативне, тобто реально результативне створення саме конкурентних позицій організації у даному ринкові.

А це, за своєю чергою, має на увазі заздалегідне формування у майбутнього менеджера від педагогіки його високих, конкурентноздатних іміджевих та лідерських якостей водночас, тобто, за великим рахунком (а тільки його і виставляє нам глобальний ринок) – формування цілком певного бренду [3, 4] особистості, на яку зараз у постійному режимі настійливо робить заявку наше суспільство. Так, задля «...вивчення механізмів ефективного управління зі сфери бізнесу та маркетингу, такий термін як «бренд» став досить розповсюдженим і успішно застосовуваним в управлінському процесі й закладів освіти.

У сукупності особистісних якостей, професійних знань відбувається формування та становлення персонального бренду, ефективними інструментами просування якого стають глобальна соціальна мережа, ЗМІ, відповідна презентаційна та рекламна діяльність закладу освіти» [4].

У нових, до того ж, надзвичайно складних нині умовах (зважаючи на терористичну війну з боку РФ в Україні), модифікуються підходи до змісту як організаційних, так і управлінських, соціально-економічних відносин і міжособистісних стосунків у сфері надання буквально усього розмаїття послуг. З одного боку, розвиток конкуренції, ринкових відносин дає поштовх до розширення різноманітності ринку послуг, з другого – розвиток ринкових відносин вимагає постійного вдосконалення стратегічного маркетингового управління, орієнтованого на створення конкурентних позицій організації над ринком.

Без сучасних підходів до створення іміджу це неможливо, адже він – то підсвідоме й свідоме сприйняття менеджера іншими. Імідж – візитівка особистості з їхнього погляду. З неї зчитується те, як менеджер виглядає, говорить, одягається, діє, а також – його здібності, навички ділового спілкування (зокрема, те, наскільки він знайомий з діловим етикетом), бо навіть моральні якості, сенс діяльності організації, котру представляє тощо [2].

При педагогічному впливові на формування майбутнього менеджера особливо слід акцентувати саме на тому, що надзвичайно важливою складовою його іміджу є знання якраз ділового етикету, адже він – активний помічник орієнтуванню у ситуаціях, що часто повторюються. Це та фундаційна низка правил, котра й становить основу своєрідного кодексу поведінки прийнятної для, безсумнівно, добре вихованих людей загалом.

Стосовно формування почуття власного впевненого лідерства як однієї з основних рис образу сучасного менеджера (у тому рахунку, й у практичній педагогіці) викладачам менеджменту варто пам'ятати наступне: таке лідерство передбачає самостворення становища/статусу в організації, котрі випукло характеризуються

здатністю особистості впливати на інших людей/підлеглих, активно й креативно спрямовуючи їхні з інтегровані трудові, а значить – психофізіологічні, розумові, фізичні зусилля на успішне досягнення поставлених перед організацією певних цілей. І тут необхідними виявляються сумлінно надбані (у процесі формування майбутнього менеджера) якості, а перш за все – людинознавча компетентність [там само].

Існує думка, що успіх лідера-менеджера залежить від накопичених знань, досвіду. Але лідерів-експертів не існує. Багато лідерів самі не знають, як дійшли до впевненого лідерства й що саме вони роблять для нього. Тож лідерство не зводиться до «банальної компетентності», і люди, від яких залежить багато інших, відтак не є професіоналами в галузі людських відносин, стосунків (ніхто ж не хоче мати «професійного друга», «професійного коханого» тощо).

Виникає, природно, законне питання: коли лідерство не є прямим наслідком виключно ряду компетентностей, а менеджмент людських відносин та стосунків – далеко не в прямій залежності від спеціальних технік, навичок, то, виходить, лідерство не вдосконалюється за рахунок тільки навчання. Але за рахунок чого його можна вдосконалити? Відповідь парадоксальна, а саме: за рахунок освіти.

Високопедагогічне формування лідерства у менеджменті й спрямоване на розвиток і навичок, і технік. Зокрема, кожна нова техніка заново «віднаходить» роботу менеджера, відтак, додає нових вимог до навичок, новітніх визначень завдань, бо навіть – новий тягар цілої низки відповідальностей. Тобто кожна техніка сама по собі, наче «мимоволі», розширює область контролю, за яку відповідає менеджер.

І, таким чином, у результаті навчання у реальній вже роботі менеджера додаються нові й нові елементи. Та він має бути готовим до того, що будь-які техніки стають марними, коли справа стосується міжособистісних стосунків людей. І тоді на авансцену діяльності вдалого лідера виступає сформована освітою та професійним педагогічним вихованням така риса, як здатність на раптовий, але цілком упевнений успішний експромт (тобто знову – освіченість плюс виховання майбутнього менеджера педагогами зі спеціальності «менеджмент»), адже саме освіта надає здатності ліпше розумітися на тонких контекстах, у яких приймаються управлінські рішення, набагато ширше сприймати увесь спектр людських відносин та стосунків, «дарує» свій особливий дар: виокремлювати найважливіше на цей момент. А все це, з інтегроване, веде до проникливості: ще однієї з якостей менеджера-лідера. Широко й глибоко освічена людина відповідно сприймає естетику лідерства. І тут менеджер може відчути вдовolenня не лишень від ефективності власних управлінських дій, але й від їхньої «витонченості».

Саме гарна освіта дає менеджерам найважливішу здатність: опанувати ціннісно-орієнтованим лідерством, що передбачає й нові, гнучкі способи мислення, й уміння посправжньому глибоко бачити людину і її приховані можливості, і взаємозв'язок подій (тобто мислити стратегічно). А така «людинознавча компетентність» [2], «...Ціннісно-орієнтоване лідерство не тільки шлях до успіху, але й ключ до створення кращого світу, де цінності та мораль посідають чільне місце» [1] – й імідж сучасного вдалого управлінця, й візитівка його лідерства.

Література:

1. Аспен Інститут Київ Становлення ціннісно-орієнтованого лідерства. URL: https://lb.ua/blog/aspens_institute_kyiv/581468_liderstvo_shcho_viznachaietsya.hm. Дата звернення: 19.08.2024.

2. Бабенко І.В., Захарова В.В. Людинознавча компетентність менеджера як складова його лідерських якостей : Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXX Каришинські читання) : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в Новій українській школі (м. Полтава, 25-26 травня 2023 р.) за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2023. С. 39–41.

3. Бабенко І. В. Умови формування персонального бренду освітнього менеджера. Реформування вищої освіти в контексті забезпечення сталого розвитку суспільства: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 15-16 листопада 2022 р.) Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2022. С. 320–322.

4. Гавриловський С. О. Формування персонального бренду менеджера освіти. Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 2022. С. 61 – 64. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/33952/>. Дата звернення: 11.08.2024.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Большая О.

*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка*

Культура якості освіти є сукупність цінностей, норм, практик і підходів, які сприяють постійному покращенню освітнього процесу та досягненню високих стандартів у навчанні. Вона охоплює всі аспекти діяльності освітніх установ: від управління, навчально-методичного забезпечення до забезпечення зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу.

Досягнення показників якості залежить від управління, яке забезпечує їхню величину, склад і взаємодію. Якість розглядається не лише як результат діяльності, але й як здатність його досягнення через внутрішній потенціал та зовнішні умови, а також як процес формування характеристик.

Освіта, як і будь-яка діяльність людини, має певну якість. Найбільш точним у концептуальному аспекті є таке визначення якості освіти: це сукупність характеристик освітнього процесу, які визначають послідовне і ефективне формування компетентності та професійної свідомості. Серед цих характеристик можна виділити три основні групи: якість потенціалу досягнення освітніх цілей, якість процесу формування професіоналізму та якість освітнього результату. Якість процесу формування професіоналізму визначається якістю освітніх технологій, контролем навчального процесу, мотивацією викладачів до творчого підходу та результативної педагогічної діяльності, ставленням студентів до навчання, інтенсивністю освітнього процесу, управлінням освітніми процесами, а також методами представлення навчальних досягнень [1].

Згідно з визначенням НАЗЯВО, «культура якості» сприяє безперервному вдосконаленню освітньої програми та освітньої діяльності ЗВО за цією програмою. Вона є важливою складовою критерію 8 Положення про акредитацію освітніх програм. С. Квіт зазначає, що «культура якості» стосується внутрішніх процесів у ЗВО у поєднанні із академічною автономією освітніх установ стає ключовим елементом забезпечення якості вищої освіти. Підвищення її рівня є метою освітніх реформ, що здійснюються в Україні останніми роками. Основним результатом цього процесу має стати фінансова незалежність ЗВО від держави, що сприятиме підвищенню якості вищої освіти в Україні та підвищить її конкурентоспроможність на глобальному ринку освітніх послуг [2].

Культура якості освіти ЗВО України стосується системи цінностей, підходів і внутрішніх процесів, які спрямовані на постійне покращення освітніх програм та діяльності закладів вищої освіти. Вона передбачає відповідність освітніх стандартів сучасним вимогам та є основою для підвищення конкурентоспроможності української вищої освіти на світовому ринку.